

Privatizacija v Sloveniji in peticije

Pismo bralca in odgovor

Modela privatizacije ne razumem že 22 let. Privatizacija. Menim, da je ime, ki ga že več kot 22 let uporabljajo vsi deležniki prodaje državnega premoženja, varljivo ali celo goljufivo. Tudi preoblikovanje družbenega premoženja v državno je bila v najboljšem primeru nacionalizacija, v najslabšem pa kraja družbenega premoženja. Od vsega začetka je bilo jasno, da slovenski privatniki ali fizične osebe nimajo sredstev za nakup tega premoženja. Torej, prodaja je namenjena tujcem.

Pri privatizaciji po slovensko ni razlik med kupci privatniki, kupci v lasti drugih držav ali kupci neznanih lastnikov. Preseneča zakonodaja, ki omogoča nakup podjetij brez ficka v žepu (tudi Slovencem), samo s krediti, zavezanci za vračilo kreditov pa so zaposleni. To spominja na suženjstvo. Vprašajmo se, v kakšni kondiciji bi bila danes Avstrija, če bi morala sprivatizirati vse svoje državno premoženje po pogojih, kot jih je imela Slovenija, če bi morala vsa njena malo večja podjetja odkupiti sama sebe, da bi lahko pod istim imenom v istem poslovnem okolju delovala še naprej. Vsakokratna vlada bi kaznovala neprodana podjetja s svojimi kadri, kar bi bilo neprimerno dražje kot kazni iz Bruslja. Da. Iz Bruslja. Iz centra CPKS – centralno planskega kapitalističnega sistema za Evropo.

Priznam. Podpisal sem peticijo za prodajo državnih podjetij in peticijo proti razprodaji ter privatizaciji državnih podjetij. Zakaj obe? Ker od prvopodpisnikov – priznanih strokovnjakov in politikov ali nekdanjih politikov – pričakujem kaj več kot populizem. Pozivam jih, da pridejo s podatki na plan. S statistiko. S številom prodanih državnih (in družbenih) podjetij, s prikazom vsaj 200 najuspešnejših in 200 najmanj uspešnih prodaj. Kriterij naj sami določijo. Tretji seznam naj predstavi najmanj 50 podjetij, ki so pristala s svojimi dolgovi na DUBT z ugotovitvami, v kolikšnem času po vtikanju politikov vanje ali po odprodaji so propadla. Pojasnijo naj, zakaj je država, torej mi vsi, slab lastnik. Pojasnijo naj, zakaj je potrebno prodati dobra podjetja? Da bi jih rešili pred plenjenjem nekaterih politikov? Vaše analize, prvopodpisani, naj pokažejo, katere politike je potrebno odstraniti. To je delo za prvopodpisane. Prave analize bi morale vsebovati še precej drugega.

Miloš Križaj, 25.2.2015

Spoštovani g Križaj,

dotaknilo se me je vaše pismo, objavljeno v sredo, 25 februarja v tej rubriki pod naslovom »Privatizacija v Sloveniji«. V njem pišete: »Priznam. Podpisal sem peticijo za prodajo državnih podjetij in peticijo proti razprodaji in privatizaciji državnih podjetij«. Tudi razlog navedete: od prvopodpisanih niste dobili dovolj dobrih argumentov ne za eno ne za drugo. Vas popolnoma razumem: številni so se znašli v tej dilemi.

Mogoče nisem pravi, da poskušam odgovoriti na to vaše vprašanje glede argumentov, saj k odgovoru (in ustreznim analizam, s čemer se popolnoma strinjam) pozivate strokovnjake in (nekdanje) politike. Ker pa sem se celo življenje ukvarjal s podobnimi vprašanji predvsem z vidika sociologije (načrtovanje družbenega razvoja), bom vendarle poskušal.

Pravih argumentov ZA privatizacijo ne najdete zato, ker jih preprosto ni. Tudi nobenih tovrstnih analiz ni. Privatizacijo, ali točneje razprodajo naših podjetij (trenutno je naprodaj okoli 50 podjetij ali delov podjetij v 4 odtujenih centrih politične moči: na vladi, v DUTB, v SDH in v bankah!) zagovarjajo predvsem neoliberalci, ki so postali nekakšni agenti (janičarji) svetovnega Kapitala.

Pravih argumentov PROTI privatizaciji ne najdete zato, ker jih mediji ne objavljajo. Tisti hip, ko je postalo jasno, da vlada vztraja pri razprodaji, je postala to »obvezna smer« večine naših medijev. Predlagamo soočenje na prvih programih TV. Nič. Pišemo tekste na to temo. Če so kratki, so po mnenju urednikov »nepopolni«. Če so daljši, so predolgi.

Da bom konkretno: pred dnevi je g Novak v Financah objavil »iskrene« argumente za privatizacijo in pozval, naj jih kdo ovrže. V dveh dneh sem napisal odgovor, s podatki dokazal nezadostnost teh argumentov (in deloma verjetno tudi zavestno zavajanje bralcev). Sem dočkal objavo v Financah? Do danes tudi odgovora ne!

Vaše pismo me je spodbudilo, da bom tekst, ki sem ga poslal v Finance, poslal tudi na Delo in zaprosil za objavo v Sobotni prilogi.

S pozdravi vaš Emil Milan Pintar, 2.3.2015